

International periodic scientific journal

ONLINE

www.sworldjournal.com

D.A.Tsenov Academy of Economics - Svishtov (Bulgaria)

Indexed in
INDEXCOPERNICUS
(ICV: 73)
GOOGLESCHOLAR

SWorld Journal

Issue №37

Part 5

May 2026

Published by:

SWorld & D.A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria

Editor: Shibaev Alexander Grigoryevich, *Doctor of Technical Sciences, Professor, Academician*
Scientific Secretary: Kuprienko Sergiy, *PhD in Technical Sciences*

Editorial board: More than 400 doctors of science. Full list on page:
<https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/about/editorialTeam>

Expert-Peer Review Board of the journal: Full list on page:
<https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/expertteam>

The International Scientific Periodical Journal "SWorldJournal" has gained considerable recognition among domestic and foreign researchers and scholars. Today, the journal publishes authors from different countries.

Journal Established in 2018. Periodicity of publication: 6 times a year

The journal activity is driven by the following objectives:

- Broadcasting young researchers and scholars outcomes to wide scientific audience
- Fostering knowledge exchange in scientific community
- Promotion of the unification in scientific approach
- Creation of basis for innovation and new scientific approaches as well as discoveries in unknown domains

The journal purposefully acquaints the reader with the original research of authors in various fields of science, the best examples of scientific journalism.

Publications of the journal are intended for a wide readership - all those who love science. The materials published in the journal reflect current problems and affect the interests of the entire public.

Each article in the journal includes general information in English.

The journal is registered in the INDEXCOPERNICUS, GoogleScholar.

DOI: 10.30888/2663-5712.2026-37-05

Published by:
SWorld &
D.A. Tsenov Academy of Economics
Svishtov, Bulgaria
e-mail: editor@sworldjournal.com

Copyright
© Authors, scientific texts 2026

УДК 37.091.12:005.94

COACHING APPROACH IN WORKING WITH TEACHERS: OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS

КОУЧИНГОВИЙ ПІДХІД У РОБОТІ З УЧИТЕЛЯМИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ОБМЕЖЕННЯ

Khomenko O./Хоменко О.А.**Oleksenko S./Олексенко С. В.**

ORCID: 0000-0001-7527-1778

Salata O./ Салата О.О.*Institute of in-Service Training, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Kyiv, Tychyny, 22-a,**Інститут післядипломної освіти Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка, Київ, Тичини, 22-а, 02152*

Анотація. Статтю присвячено аналізу коучингового підходу як інструменту професійної підтримки та розвитку педагогів в умовах сучасних викликів. Особливу увагу приділено можливостям коучингу у розвитку професійної компетентності вчителів, підвищенні їхньої рефлексивності, емоційної стійкості, мотивації до саморозвитку та здатності до адаптації в умовах підвищеного психоемоційного навантаження.

Дослідження, проведене серед педагогів, дозволило виявити високий рівень використання елементів коучингу у професійній діяльності та їх позитивне сприйняття. За результатами анкетування та застосування методики PSS встановлено, що коучинговий підхід сприяє зниженню рівня стресу, розвитку внутрішніх ресурсів і підтримці психологічного благополуччя педагогів. Водночас окреслено основні обмеження його впровадження, серед яких домінують організаційні бар'єри, недостатній рівень підготовки та несистемність застосування.

Зазначається, що коучинговий підхід є ефективним ресурсом професійного розвитку та психоемоційної підтримки вчителів, що потребує подальшої систематизації та інтеграції в освітню практику.

Ключові слова: коучинг, коучинговий підхід, учителі, педагогічна діяльність, освітня практика.

Вступ

Сучасна освіта в Україні перебуває в умовах значних змін, зумовлених як глобальними освітніми тенденціями, так і надзвичайними обставинами воєнного часу. В таких умовах традиційні підходи до професійного розвитку часто виявляються недостатньо ефективними, що обумовлює необхідність впровадження інноваційних технологій, здатних підтримати педагогів та підвищити їхню адаптивність.

Коучинговий підхід виступає перспективним інструментом професійної підтримки педагогів. Він сприяє розвитку рефлексивності, креативності та

здатності управляти емоційними ресурсами, що особливо важливо в умовах високої психологічної напруги. Використання цього підходу дозволяє педагогам аналізувати власні компетенції, усвідомлювати потреби у розвитку та ефективніше адаптуватися до змін у професійній діяльності.

Попри його потенційну користь, впровадження коучингових технологій у практику освітніх закладів зустрічає низку обмежень: брак системної підтримки, недостатня підготовка педагогів, організаційні бар'єри та суб'єктивне ставлення до нових підходів. Вивчення цих можливостей і обмежень є актуальним, оскільки дозволяє обґрунтувати шляхи ефективного застосування коучингу для підвищення професійної компетентності та психологічного благополуччя учителів.

Таким чином, дослідження коучингового підходу у роботі учителя є науково та практично значущим, оскільки дозволяє окреслити можливості і обмеження його застосування в сучасних умовах української освіти, підвищуючи стресостійкість, рефлексивність і професійну ефективність педагогів.

Метою статті є комплексний аналіз особливостей застосування коучингового підходу в професійній діяльності вчителя, оцінка його можливостей і виявлення обмежень у сучасній освітній практиці.

Завдання дослідження:

- Узагальнити сучасні наукові підходи до розуміння коучингу та коучингових технологій у педагогічній діяльності.
- Виявити ставлення педагогів до використання коучингових технологій у професійному розвитку та навчально-виховній діяльності.
- Дослідити психологічні та професійні характеристики педагогів, що впливають на ефективність застосування коучингу (через анкетування та тестування PPS).
- Окреслити можливості та обмеження впровадження коучингового підходу в освітню практику та підвищення професійної компетентності вчителів.

Аналіз висвітлення проблеми в сучасних наукових джерелах.

Проблематика застосування коучингового підходу в освіті активно розробляється у вітчизняній і зарубіжній науковій думці, охоплюючи питання професійного розвитку педагогів, їх психологічного благополуччя та підвищення ефективності освітнього процесу.

Дослідники розглядають коучинг як процес партнерської взаємодії, спрямований на розкриття потенціалу особистості та досягнення професійних і особистісних цілей. Класичні підходи до розуміння коучингу представлені у працях Тімоті Голві [6], який наголошував на важливості внутрішніх ресурсів особистості, а також Джона Вітмора (2005), який розробив модель GROW як інструмент структурування коучингового процесу.

У педагогічному контексті коучинг трактується як інноваційна технологія професійного розвитку вчителя, що базується на принципах суб'єкт-суб'єктної взаємодії, рефлексивності та самостійного пошуку рішень. Акцент ставиться на людиноцентризм та розвиток особистості.

Ідеї О. Пометун [9] щодо інтерактивного навчання базуються на партнерській взаємодії та активній участі учня, де вчитель і учень виступають рівноправними суб'єктами освітнього процесу, що безпосередньо відповідає принципам педагогічного коучингу. Суголосно цьому дослідники О.Сагач, Л. Іваненко [11], Ю.Носко трактують термін коучинг як наставництво і вважають, що він створює умови для формування особистості яка здатна реалізовувати свої потенціальні можливості, самостійно приймати відповідальні рішення. А науковці Г.Поберезська [8], С.Романова[10], О.Сагач [11] розглядають педагогічний коучинг як технологію яка передбачає системність та цілісність освітнього процесу; інтеграцію навчальної, практичної і самоосвітньої діяльності.

Автори І. Голіяд і Т. Чернова[5] підкреслюють, що коучинг спрямований на розвиток внутрішнього потенціалу, відповідальності, самостійності та рефлексії учасників освітнього процесу, а роль педагога трансформується з носія знань у фасилітатора розвитку. Наголошується на важливості принципів довіри,

діалогічності, орієнтації на результат та формуванню коучингового мислення для ефективного впровадження цього підходу в освітню практику.

Авторський колектив, у складі Л. Карамушки, О. Креденцер, К. Терещенко, В. Лагодзінської, В. Івкіна та О. Ковальчук [7], розкривають психологічні аспекти благополуччя, стресостійкості та ресурсності персоналу, що є важливим для аналізу емоційного стану педагогів і обґрунтування використання коучингових технологій як інструменту підтримки психічного здоров'я в освітньому середовищі.

Концепція освітнього коучингу Тетяни Борової [3] розглядає коучинг як інноваційний інструмент професійного розвитку вчителів, що базується на партнерстві, рефлексії, розвитку внутрішнього потенціалу, сприяє підвищенню компетентності, мотивації та самостійності педагогів.

Водночас, поряд із можливостями авторка вказує на обмеження: необхідність спеціальної підготовки, недостатню методичну базу та складність впровадження у традиційну освітню систему. Ця думка підтримується іншими дослідниками. Серед основних бар'єрів дослідники виокремлюють недостатній рівень підготовки педагогів до використання коучингових технологій, обмеженість ресурсів, відсутність системної підтримки з боку адміністрації та освітньої політики, а також певний опір змінам. Зокрема, Майкл Фуллан [2] наголошує, що інновації в освіті потребують комплексного впровадження та підтримки на всіх рівнях системи.

Окремий напрям досліджень стосується психологічних аспектів коучингового підходу. Зокрема, Карл Роджерс підкреслював значення безумовного прийняття, емпатії та підтримки як основи ефективної взаємодії, що стало фундаментом коучингової філософії. Також, в роботах українського дослідника Всеволода Зеленіна [1] аналізуються мотивація, емоційний інтелект, рефлексія та самосвідомість як ключові психологічні компоненти коучингу в освіті.

Зазначається, що ефективність коучингу значною мірою залежить від індивідуально-психологічних характеристик педагогів, їх мотивації до

саморозвитку, рівня рефлексивності та готовності до змін. Це підтверджує доцільність використання психодіагностичних інструментів (зокрема опитувальників типу PPS) для оцінки потенціалу впровадження коучингових технологій.

Таким чином, коучинговий підхід має значний потенціал у професійному розвитку вчителів. Водночас успішність його впровадження залежить від подолання організаційних, методичних і психологічних бар'єрів, що визначає необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Методологія дослідження

Дослідження проводилося на базі Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, в рамках підвищення кваліфікації педагогів. В дослідженні брали участь 107 вчителів різних педагогічних спеціальностей.

Для досягнення поставленої мети застосовано комплексний підхід, що поєднує анкетування та психодіагностичну методику Perceived Stress Scale (далі - PSS) (О.Вельдбрехт, Н. Тавровецька) [4], що дозволило отримати як суб'єктивні оцінки респондентів, так і кількісні показники рівня стресу.

Анкетування було спрямоване на виявлення особливостей використання коучингового підходу в освітній практиці та включало блоки запитань щодо: педагогічного стажу респондентів; частоти застосування коучингових елементів; оцінки їхнього впливу на професійний розвиток; визначення аспектів професійного зростання; ставлення до необхідності інтеграції коучингових технологій у програми підвищення кваліфікації; труднощів впровадження коучингу; впливу воєнного стану на професійну діяльність; оцінки ефективності коучингового підходу у подоланні стресу. Окремий блок становили відкриті запитання, спрямовані на виявлення ресурсів збереження професійної ефективності педагогів.

Для об'єктивізації даних анкетування було використано методику PSS, яка дозволяє оцінити частоту переживання стресових станів протягом останнього місяця. Респондентам пропонувалося оцінити інтенсивність переживань за

п'ятибальною шкалою (0 - «ніколи», 4 - «дуже часто»). Методика включала як негативно сформульовані твердження (відчуття неконтрольованості, перевантаження, тривожності), так і позитивні (здатність до вирішення проблем, відчуття контролю), що забезпечує більш повну оцінку психоемоційного стану.

Обробка результатів здійснювалася із застосуванням методів описової статистики: визначалися відсоткові співвідношення відповідей, середні значення за шкалою PSS, а також проводиться порівняльний аналіз даних анкети та психодіагностичних показників. Такий підхід дозволив виявити взаємозв'язок між рівнем використання коучингових технологій, їх сприйняттям педагогами та рівнем пережитого стресу.

Застосування комбінованої методики (анкета + PSS) забезпечило цілісне бачення досліджуваної проблеми та підвищило достовірність отриманих результатів, що створює підґрунтя для обґрунтованих висновків щодо ефективності коучингового підходу в умовах сучасних викликів.

Аналіз результатів дослідження. Аналіз соціально-професійних характеристик респондентів показав переважання педагогів зі стажем до 5 років (68%), тоді як частка педагогів зі стажем 5–10 років становить 22,7%, а понад 20 років — 9,1%. Така структура вибірки свідчить про домінування молодих педагогів, які характеризуються більшою відкритістю до інноваційних підходів, зокрема коучингових технологій, що створює сприятливі передумови для їх впровадження в освітню практику.

Результати опитування засвідчили активне використання респондентами елементів коучингового підходу в педагогічній діяльності (77%). 18,2% педагогів використовують їх лише іноді, що може свідчити про залежність від умов освітнього процесу. Лише 4,5% респондентів не використовують коучинговий підхід, що свідчить про мінімальний рівень опору інноваціям (рисунок 1).

Загалом результати підтверджують широке впровадження коучингу в освіті, визнання його ефективності та наявність потенціалу для розширення його використання у практиці.

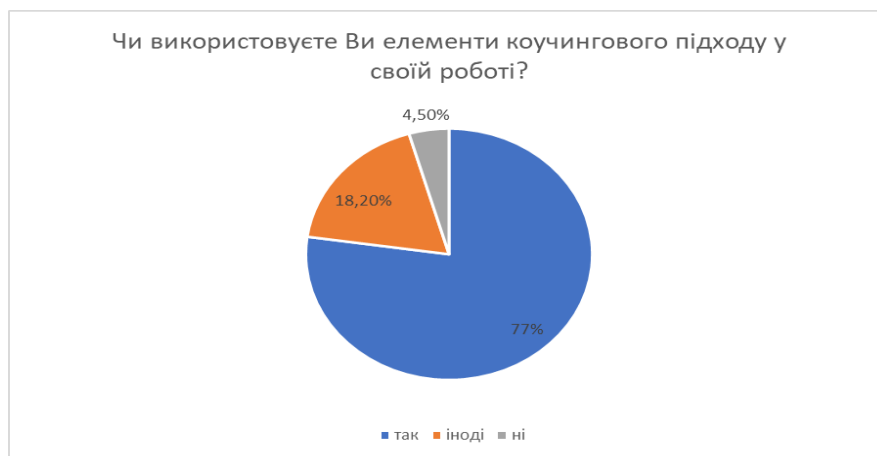

Рисунок 1 - Використання елементів коучингового підходу в педагогічній діяльності.

Джерело: сформовано авторами.

Також, педагоги відзначають ефективність використання коучингового підходу для їх професійного розвитку (рисунок 2).

Рисунок 2 - Оцінка впливу коучингового підходу на професійний розвиток.

Джерело: сформовано авторами.

Більшість опитаних (63,6%) вважають, що коучинговий підхід значною мірою сприяє їхньому професійному розвитку, ще 27,3% відзначають частковий вплив, що може бути пов'язано з несистемним використанням або недостатньою підготовкою. Лише 9,1% не відчули впливу, що вказує на мінімальний рівень скептицизму, а відсутність відповідей «важко відповісти» підтверджує сформовану позицію щодо коучингу.

Серед складових професійного розвитку, які можна вдосконалювати використовуючи коучинговий підхід педагоги виділили педагогічну майстерність (90,9%), що свідчить про сприйняття коучингового підходу як засобу підвищення якості професійної діяльності та організації освітнього процесу (рисунок 3). Також важливими є мотивація до саморозвитку (77,3%) і комунікативні навички (68,2%), що вказує на активізацію внутрішніх ресурсів педагога та покращення взаємодії.

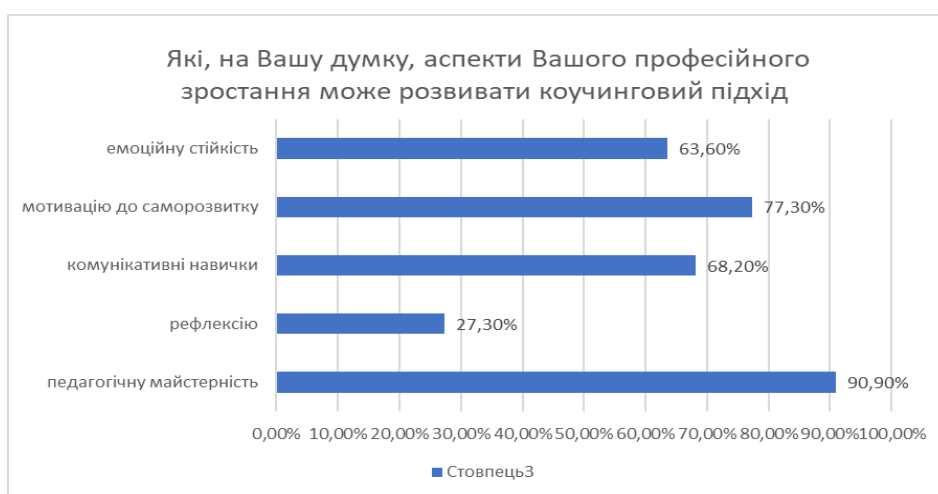

Рисунок 3 - Аспекти професійного зростання, що розвиваються завдяки коучингу.

Джерело: сформовано авторами.

Підтвердженням ролі коучингу у зниженні напруження та формуванні психологічної витривалості є вибір такого аспекту як емоційна стійкість (63,6%). Найменш вираженою є рефлексія (27,3%), що свідчить або про труднощі в самоаналізі, самопізнанні, або про незнання відповідних коучингових технологій.

Таким чином коучинговий підхід найбільше сприяє розвитку педагогічної майстерності та мотивації педагогів до саморозвитку, однак рефлексивний компонент потребує підсилення.

Оскільки однією із форм професійного вдосконалення є навчання за програмами підвищення кваліфікації, то для формування цих програм важливо

розуміти потреби педагогів. Аналіз відповідей свідчить про їх позитивне ставлення до впровадження коучингових технологій у програми підвищення кваліфікації - 60% підтримують їх включення (рисунок 4).

Рисунок 4 - Необхідність включення коучингових технологій у програми підвищення кваліфікації педагогів.

Джерело: сформовано авторами.

Але значна частка опитаних (41%) обрала варіант «частково», що може свідчити про певні сумніви або потребу в адаптації коучингових технологій до конкретних умов освітнього середовища. Негативне ставлення (9%) може бути пов'язано з недостатньою обізнаністю про коучингові технології або прихильність до традиційних підходів до підвищення кваліфікації.

Основними труднощами при впровадженні коучингового підходу педагоги називають нестачу часу та велике навантаження (по 60%), що вказує на організаційні обмеження професійної діяльності. Значно рідше згадуються відсутність підготовки - 27% і низька мотивація - 18% (рисунок 5).

Отже, переважають саме ресурсні й організаційні бар'єри, а не мотиваційні. Це підкреслює потребу у створенні сприятливих умов, зниженні навантаження та підвищенні рівня підготовки педагогів до використання коучингового підходу.

Зважаючи на те, що вчителі працюють в умовах воєнного часу і це створює нові виклики для них, було запропоновано оцінити труднощі, які вони

відчувають в цей час. Відповіді педагогів показали, що найбільш вираженими труднощами є емоційне виснаження (77%) та тривожність (64%). Це вказує на значне психологічне навантаження та потребу у підтримці психоемоційного стану педагогів (рисунок 6).

Рисунок 5 - Труднощі впровадження коучингового підходу.

Джерело: сформовано авторами.

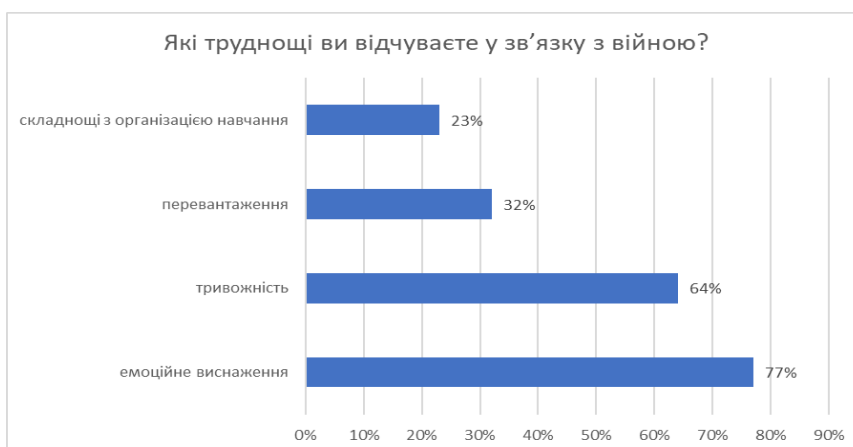

Рисунок 6 - Труднощі, пов'язані з впливом воєнного стану на професійну діяльність педагогів.

Джерело: сформовано авторами.

Меншою мірою респонденти відзначають перевантаження (32%) та складнощі з організацією навчання (23%). Отже, попри наявність організаційних труднощів, ключовими є саме емоційні наслідки війни, що потребують першочергової уваги та підтримки.

Оцінка коучингового підходу як можливого засобу подолання стресу показала, що вчителі ставляться до цього переважно позитивно але неоднозначно (рисунок 7).

Рисунок 7 - Оцінка ефективності коучингового підходу у подоланні стресу.

Джерело: сформовано авторами.

Так, 45,6% відповіли «частково», 41% - «так», 13,6% - «ні». Це вказує на усвідомлення його потенціалу, але потребу в більшому практичному досвіді та знаннях, роз'ясненні можливостей.

Отже, коучинговий підхід розглядається як перспективний інструмент подолання стресу, проте потребує подальшого впровадження, популяризації та навчання педагогів для підвищення ефективності.

Крім того, ми зробили аналіз відкритих відповідей респондентів на запитання щодо ресурсів збереження професійної ефективності. Найбільш поширеними є особистісно-емоційні ресурси, серед яких домінують позитивне мислення, почуття гумору, «сила духу», а також любов до професії та дітей (згадуються у понад половині відповідей). Важливим джерелом професійної стійкості виступають самі учні: у близько 40% відповідей фіксується важливість зворотного зв'язку від учнів, їх досягнення, спілкування, що свідчить про високу емоційну залученість педагогів у професійну діяльність.

Другу за значущістю групу становлять соціальні ресурси — підтримка колег, співпраця, взаємодія з адміністрацією, а також сім'я та друзі (50%). Це вказує на важливість професійного середовища як фактору зниження стресу та

підтримки мотивації. Значне місце займають також ресурси саморозвитку та професійного зростання: участь у тренінгах, вебінарах, онлайн-курсах, читання фахової літератури, опанування нових технологій (зокрема штучного інтелекту) згадуються у близько 45% відповідей, що свідчить про орієнтацію педагогів на безперервне навчання.

Окремо виокремлюються відновлювальні ресурси, пов'язані з балансом роботи і відпочинку: хобі, спорт, музика, театр, час для себе (35%), що підкреслює їх значення для профілактики емоційного вигорання. Водночас частина респондентів акцентує на професійно-інструментальних ресурсах, таких як використання інтерактивних технологій, креативний підхід до викладання та постановка малих досяжних цілей (20%).

Узагальнюючи, професійна ефективність педагогів забезпечується поєднанням внутрішніх, соціальних і діяльнісних ресурсів, де ключову роль відіграють емоційна залученість, підтримка оточення та орієнтація на безперервний розвиток.

З метою об'єктивації результатів анкетування педагогів ми застосували методику PPS (Perceived Stress Scale) (рисунок 8).

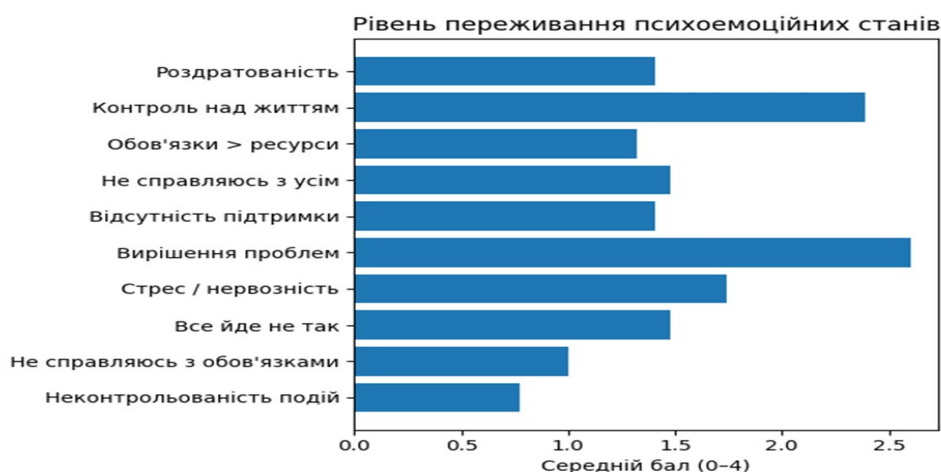

Рисунок 8 - Рівень переживання психоемоційних станів педагогів.

Джерело: сформовано авторами.

Результати оцінювання за шкалою (0-4) засвідчують помірний рівень переживання стресу серед респондентів (середній показник $\approx 1,56$), що

відповідає інтервалу між «рідко» та «іноді». Найвищі значення спостерігаються за показниками нервозності та стресу (1,74), а також відчуття, що події розгортаються не за очікуваним сценарієм і труднощів у поєднанні численних завдань (по 1,48). Це свідчить про періодичне виникнення емоційного напруження та відчуття перевантаження у професійній діяльності.

Водночас показники, що відображають ресурсні стани, є вищими: здатність ефективно вирішувати проблеми (2,60) та відчуття контролю над життям (2,39) перебувають на рівні «часто». Це вказує на сформовані механізми саморегуляції, адаптивності і достатній рівень психологічної стійкості педагогів навіть в умовах підвищеного навантаження.

Загалом отримані результати дозволяють охарактеризувати психоемоційний стан як відносно стабільний, із помірним рівнем стресу, що компенсується неявними внутрішніми ресурсами. Водночас фіксується потреба у підтримці, спрямований на зниження емоційного напруження та попередження накопичення стресових реакцій у довготривалій перспективі.

Результати PSS доповнюють дані анкетування педагогів та підтверджують наявність помірного рівня стресу у педагогів (середній показник $\approx 1,56$), що проявляється у періодичній тривожності, емоційному напруженні та відчутті перевантаження. Значущими є труднощі, пов'язані з умовами воєнного стану - емоційне виснаження та тривожність. Водночас високі показники здатності до вирішення проблем і відчуття контролю над життям свідчать про сформовані механізми саморегуляції та достатній рівень психологічної стійкості педагогів.

Отже, узагальнення результатів дозволяє зробити висновок, що коучинговий підхід є ефективним ресурсом підтримки професійного розвитку та психоемоційної стабільності педагогів. Він сприяє розвитку внутрішніх ресурсів, необхідних для подолання стресу, однак його потенціал реалізується не повною мірою через організаційні обмеження та недостатню системність впровадження. Це зумовлює необхідність розширення практик коучингу, їх інтеграції у програми підвищення кваліфікації та створення умов для зниження професійного навантаження, що в сукупності сприятиме підвищенню

ефективності педагогічної діяльності в сучасних умовах.

Висновки

Результати дослідження засвідчили високий рівень поширеності коучингових практик: більшість педагогів (77%) використовують їх у професійній діяльності та позитивно оцінюють їх вплив на якість освітнього процесу. А також, 63,6% вважають, що коучинговий підхід значною мірою сприяє їхньому професійному розвитку.

Визначено, що найбільш значущими результатами впливу коучингу є розвиток педагогічної майстерності (90,9%) та мотивації саморозвитку (77,3%), тоді як рефлексивний компонент потребує подальшого розвитку.

Основними обмеженнями впровадження коучингового підходу є організаційні чинники (60%), недостатня підготовка педагогів (27%) та відсутність системної підтримки, що знижує ефективність його використання.

Коучинг має значний потенціал як засіб підтримки психоемоційного стану вчителів: зафіксовано помірний рівень стресу, який компенсується сформованими механізмами саморегуляції, що частково підтримуються коучинговими практиками.

В умовах воєнного стану ключовими викликами для педагогів залишаються емоційне виснаження та тривожність, що підсилює актуальність коучингового підходу як ресурсу психологічної підтримки.

Перспективами подальшого розвитку є системне впровадження коучингових технологій у програми підвищення кваліфікації, розширення практик їх застосування. Потенціал коучингу може бути повністю реалізований лише за умови комплексної та системної інтеграції в освітнє середовище.

Література

1. Zelenin, V. Psychological Aspects of Teachers' Self-Development and Professional Self-Realization in Ukrainian Higher Education Through Coaching // Novitas-ROYAL. 2025. Volume 19, Issue 1. P. 194-214.
2. Fullan M. Leading in a Culture of Change /San Francisco: Jossey-Bass, 2001.

3. Борова Т. А. Концепція освітнього коучингу//Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту.2011. №12.С. 12-16.
4. Вельдбрехт О. О.,Тавровецька Н. І. Шкала сприйнятого стресу (PSS-10): Адаптація та апробація в умовах війни. Журнал сучасної психології. 2022. №2, 16-27. URL: <https://surl.li/mqbofh>
5. Голяд І.С. Філософія педагогічного коучингу /І.С. Голяд, Т. Чернова. Молодь і ринок: щомісячний науково-педагогічний журнал. 2016. № 3 (134). С. 106 -112.
6. Голві Т. Внутрішня гра у теніс/ Київ : Основи, 2002. - 176 с.
7. Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В., Лагодзінська В. І., Івкін В. М., Ковальчук О. С. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій: психологічний практикум/ Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023. – 76 с.
- 8.Поберезська Г. Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ/ Технологія і техніка друкарства. 2017. Вип. 4. С. 99 -107. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Titd_2017_4_14
9. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник/ за ред. О. І. Пометун. Київ: А.С.К., 2004.-192 с.
10. Романова С. М. Коучинг як нова технологія в професійній освіті./ Вісник Національного авіаційного університету. Педагогіка. Психологія. 2010. Вип. 3. С. 83-86.
11. Сагач О., Іваненко Л. Використання сучасних освітніх технологій у контексті сучасних реформ. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2024. Вип. 29-30 (185-186). С. 151-156.

References

1. Zelenin, V. Psychological Aspects of Teachers' Self-Development and Professional Self-Realization in Ukrainian Higher Education Through Coaching // Novitas-ROYAL. 2025. Volume 19, Issue 1. P. 194-214.
2. Fullan M. Leading in a Culture of Change /San Francisco: Jossey-Bass, 2001.
3. Borova T. A. Kontseptsiia osvithnoho kouchynhu // Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu. 2011. № 12. S.12-16.

4. Veldbrekht O. O., Tavrovetska N. I. Shkala spryiniatoho stresu (PSS-10): Adaptatsiia ta aprobatyia v umovakh viiny. Zhurnal suchasnoi psykholohii. 2022 №2, S.16-27. URL: <https://surl.li/mqbofh>
5. Holiiad I.S. Filosofiia pedahohichnoho kouchynhu /I.S. Holiiad, T. Chernova. Molod i rynok: shchomisiachnyi naukovy-pedahohichnyi zhurnal. 2016. № 3 (134). S. 106 -112.
6. Golvi T. Vnutrishnia hra u tenis / - Kyiv : Osnovy, 2002. - 176 s.
7. Karamushka L. M., Kredentser O. V., Tereshchenko K. V., Lahodzinska V. I., Ivkin V. M., Kovalchuk O. S. Metodyky doslidzhennia psykhychnoho zdorovia ta blahopoluchchia personalu orhanizatsii: psykholohichnyi praktykum/ Kyiv : Instytut psykholohii imeni H. S. Kostiuka NAPN Ukrainy, 2023. - 76 s.
8. Poberezska H. H. Kouchynh yak pedahohichna tekhnolohiia studentotsentrychnoho navchannia u VNZ./ Tekhnolohiia i tekhnika drukarstva. 2017. Vyp. 4. S. 99 -107. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Titd_2017_4_14.
9. Pometun O. I., Pyrozhenko L. V. Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohii navchannia: nauk.-metod. posibnyk/za red. O. I. Pometun. Kyiv: A.S.K., 2004.-192s.
10. Romanova S. M. Kouchynh yak nova tekhnolohiia v profesiinii osviti./ Visnyk Natsionalnoho aviatsiynoho universytetu. Pedahohika. Psykholohiia. 2010. Vyp. 3. S. 83-86.
11. Sahach O., Ivanenko L. Vykorystannia suchasnykh osvitnikh tekhnolohii u konteksti suchasnykh reform. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskyi kolehium» imeni T. H. Shevchenka. Serii: Pedahohichni nauky. 2024. Vyp. 29-30 (185-186). S. 151-156.

Abstract. The article is devoted to the analysis of the coaching approach as a tool for professional support and development of teachers in the face of modern challenges. Particular attention is paid to the possibilities of coaching in developing teachers' professional competence, increasing their reflexivity, emotional stability, motivation for self-development and ability to adapt in conditions of increased psycho-emotional stress.

The study conducted among teachers revealed a high level of use of coaching elements in professional activities and their positive perception. According to the results of the questionnaire and application of the PSS methodology, it was established that the coaching approach contributes to reducing stress levels, developing internal resources and supporting the psychological well-being of teachers. At the same time, the main limitations of its implementation are outlined, among which organizational barriers, insufficient level of training and unsystematic application dominate.

It is noted that the coaching approach is an effective resource for professional development and psycho-emotional support of teachers, which requires further systematization and integration into educational practice.

Key words: coaching, coaching approach, teachers, pedagogical activity, educational practice

Стаття надіслана: 14.04.2026р.